

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

NİSAN 2023
Sayı 120

KÜRESEL EKONOMİDEKİ GÜNCEL GELİŞMELER

<u>Küresel Endeksler</u>	<u>1</u>
<u>Küresel Piyasalar</u>	<u>2</u>
<u>Büyüme Oranı</u>	<u>3</u>
<u>Enflasyon Oranı</u>	<u>4</u>
<u>Faiz Oranı</u>	<u>5</u>
<u>Sanayi Üretim Endeksi</u>	<u>6</u>
<u>İmalat PMI Endeksi</u>	<u>7</u>
<u>İşsizlik Oranı</u>	<u>8</u>
<u>Döviz Kurları</u>	<u>9</u>
<u>Dış Ticaret</u>	<u>10</u>
<u>Dünya Borsaları</u>	<u>11</u>
<u>Teknoloji ve İnovasyon Gündemi</u>	<u>12</u>

TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ GÜNCEL GELİŞMELER

<u>Enflasyon - Mart 2023</u>	<u>13</u>
<u>Sanayi Üretim Endeksi - Şubat 2023</u>	<u>14</u>
<u>Kapasite Kullanım Oranı - Mart 2023</u>	<u>15</u>
<u>Hane Halkı İşgücü Verileri - Şubat 2023</u>	<u>16</u>
<u>Güven Endeksleri - Mart 2023</u>	<u>17</u>
<u>Bütçe Gerçekleşmeleri - Mart 2023</u>	<u>17</u>
<u>Ödemeler Dengesi - Şubat 2023</u>	<u>18</u>
<u>Dış Ticaret Verileri - Şubat 2023</u>	<u>19</u>
<u>Temel Ekonomik Göstergeler Tablosu: Türkiye</u>	<u>20</u>
<u>Temel Ekonomik Göstergeler Tablosu: İzmir</u>	<u>21</u>

DİJİTALLEŞME VE YEŞİL DÖNÜŞÜMDE KÜRESEL LİDER FİRMA İNCELEMELERİ

<u>AT&T Firma İncelemesi</u>	<u>22</u>
----------------------------------	-----------

DÖNEM ENDEKS DEĞİŞİM DURUM

GLOBAL İMALAT PMI ENDEKSİ

DÖNEM	ENDEKS	DEĞİŞİM	DURUM
Mart 2023	49,6	-0,3	Global imalat PMI Endeksi, ocak ve şubat aylarında hafif toparlanmasının ardından, martta tekrar geriledi ve eşik düzeyin altında kalmayı sürdürdü.
Şubat 2023	49,9	0,8	
Ocak 2023	49,1	0,5	

KÜRESEL GIDA FİYATLARI ENDEKSİ

DÖNEM	ENDEKS	DEĞİŞİM	DURUM
Mart 2023	126,9	%-2,1	Önceki aylarda hafif şekilde düşen küresel gıda fiyatları, mart ayında, %-2,1 oranında daha belirgin bir şekilde geriledi.
Şubat 2023	129,8	%-0,6	
Ocak 2023	131,2	%-1,1	

CPB-DÜNYA TİCARET HACMİ ENDEKSİ

DÖNEM	ENDEKS	DEĞİŞİM	DURUM
Ocak 2023	130,4	%-0,1	Dünya ticaret hacmindeki gerileme aralıkta %-0,9'dan %-2,1'e revize edilirken, ocak ayında da %-0,1 oranında, daha hafif düzeyde geriledi.
Aralık 2022	130,5	%-2,8	
Kasım 2022	134,3	%-2,5	

BALTİK KURU YÜK ENDEKSİ

DÖNEM	ENDEKS	DEĞİŞİM	DURUM
Mart 2023	1.389,0	%40,3	Ocakta gerileyen endeks, şubat ayının ardından mart ayında da güçlü bir şekilde yükseldi. Nisan ayı geçici verilerine göre, endeks yükselişini sürdürüyor.
Şubat 2023	990,0	%45,4	
Ocak 2023	681,0	%-55,0	

MSCI-MORGAN STANLEY DÜNYA ENDEKSİ

DÖNEM	ENDEKS	DEĞİŞİM	DURUM
Mart 2023	2.791	%2,8	Endeks, dalgalı seyrini sürdürüyor. Şubatta daralan marta tekrar yükselişe geçen endeks nisan ayı geçici verilerine göre, yükselişine devam ediyor.
Şubat 2023	2.715	%-2,5	
Ocak 2023	2.785	%7,0	

MSCI- GELİŞMEKTE OLAN PİYASALAR ENDEKSİ

DÖNEM	ENDEKS	DEĞİŞİM	DURUM
Mart 2023	990	%2,7	Endeks, dalgalı seyrini sürdürüyor. Ocakta yükselişe geçmesinin ardından şubatta tekrar daralan endeks, mart ayında hafif yükseliş kaydetti.
Şubat 2023	964	%-6,5	
Ocak 2023	1.032	%7,8	

VIX-VOLATİLİTE KORKU ENDEKSİ

DÖNEM	ENDEKS	DEĞİŞİM	DURUM
Mart 2023	18,70	%-9,7	Şubatta değer kazanan endeks, mart ayında daralmasının ardından, nisan ayı geçici verilerine göre tekrar hafif yükselişe geçti.
Şubat 2023	20,70	%6,7	
Ocak 2023	19,40	%-10,5	

DÖNEM **PARİTE** **DEĞİŞİM** **DURUM**

HAM PETROL (\$)

Mart 2023	75,67 \$	%-1,8	Petrol fiyatlarındaki gerileme martta da devam etti. Ancak, martta 75 dolardan fiyatlanan petrol, Nisan ayı geçici verilerine göre %10 artışla 83 dolara yükseldi.
Şubat 2023	77,05 \$	%-3,8	
Ocak 2023	80,11 \$	%-0,5	

ALTIN/ONS (\$)

Mart 2023	1.969,00 \$	%6,3	Şubatta gerileyen altın fiyatları, martta tekrar dikkat çekici bir şekilde yükselişe geçti ve %6,3 yükseldi. Nisan ayı geçici verilerine göre yükseliş sürüyor.
Şubat 2023	1.853,20 \$	%-5,5	
Ocak 2023	1.962,20 \$	%6,5	

GÜMÜŞ/ONS (\$)

Mart 2023	23,38 \$	%11,3	Ocak ve şubatta gerileyen gümüş fiyatları, mart ayında yükselişe geçti. Nisan ayı geçici verilerine göre yükseliş devam ediyor.
Şubat 2023	21,00 \$	%-11,9	
Ocak 2023	23,83 \$	%-0,9	

*Nisan ayı verileri geçici verilerdir.

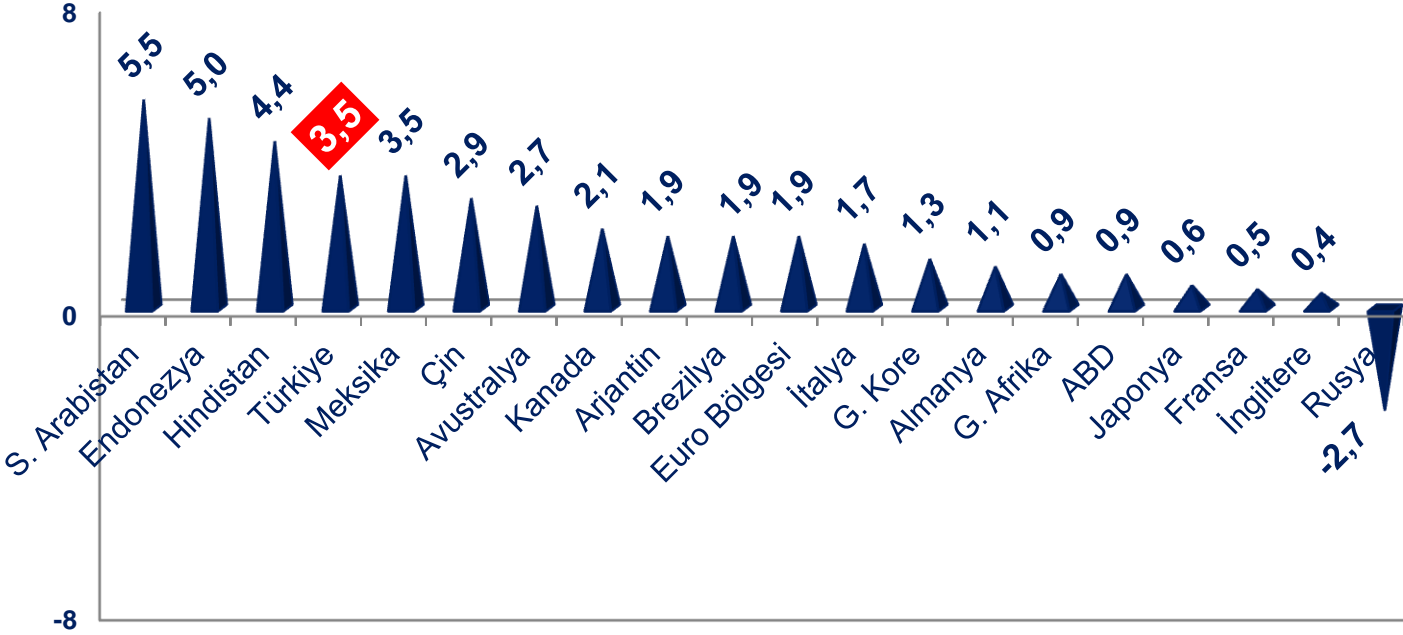
Kaynak: Markit PMI, FAO, Investing, Trading Economics

Belirsizliklerin artması ve resesyon beklentilerinin güçlenmesi sebebiyle, pek çok ülkenin büyümesi 4. çeyrek itibarıyla hız kesmeye devam etti.

Çin, Japonya, S. Arabistan, Endonezya ve Meksika gibi ekonomilerin büyümesi son çeyrekte gerilerken; Euro Bölgesi ve İngiltere'deki büyüme gerilemesi daha belirgin oldu. Euro Bölgesi'nin büyümesi %2'nin altında, İngiltere'nin gerilemesi %1'in altına düştü.

Türkiye'nin 4. çeyrek büyümesi %3,5, 2022 yıllık büyümesi ise %5,6 oldu.

ÜLKELER	Güncel Büyüme (%)	Bir Önceki Büyüme (%)	Güncel Dönem
S. Arabistan	5,5	8,7	Aralık/2022
Endonezya	5,0	5,7	Aralık/2022
Hindistan	4,4	6,3	Aralık/2022
Meksika	3,6	4,4	Aralık/2022
Türkiye	3,5	4,0	Aralık/2022
Çin	2,9	3,9	Aralık/2022
Avustralya	2,7	5,9	Aralık/2022
Kanada	2,1	3,8	Aralık/2022
Arjantin	1,9	5,9	Aralık/2022
Brezilya	1,9	3,6	Aralık/2022
Euro Bölgesi	1,8	2,4	Aralık/2022
İtalya	1,4	2,7	Aralık/2022
G. Kore	1,3	3,1	Aralık/2022
Almanya	0,9	1,4	Aralık/2022
G. Afrika	0,9	4,2	Aralık/2022
ABD	0,9	1,9	Aralık/2022
Fransa	0,5	1,0	Aralık/2022
Japonya	0,4	1,5	Aralık/2022
İngiltere	0,4	1,9	Aralık/2022
Rusya	-2,7	-3,5	Aralık/2022

Kaynak: Trading Economics

Enflasyon dünya genelinde hafif düzeyde hız kesmeye devam etmekle birlikte, yüksek düzeyde kalmayı sürdürüyor. Türkiye'nin tüketici enflasyon oranı da gerilerken, G20 ülkeleri içerisinde Arjantin'in ardından ikinci sırada yer alarak, diğer ülkelerden ayrılmaya devam ediyor.

Açıklanan en güncel veriler itibarıyla;

G20 ülkelerindeki **en yüksek enflasyon oranı**;

-Arjantin: %102,0

-Türkiye: %50,5

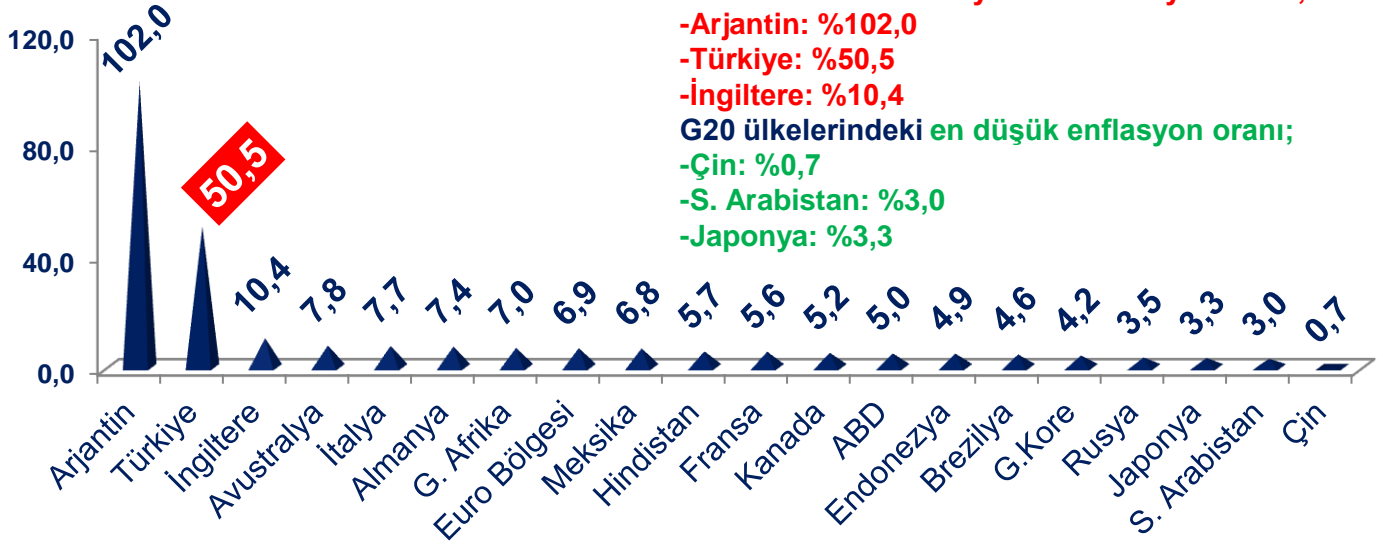
-İngiltere: %10,4

G20 ülkelerindeki **en düşük enflasyon oranı**;

-Çin: %0,7

-S. Arabistan: %3,0

-Japonya: %3,3

ÜLKELER	Güncel Enflasyon (%)	Bir Önceki Ayın Enflasyonu (%)	Güncel Dönem
Arjantin	102,0	98,8	Şubat/2023
Türkiye	50,5	55,2	Mart/2023
İngiltere	10,4	10,1	Şubat/2023
Avustralya	7,8	7,3	Aralık/2022
İtalya	7,7	9,1	Mart/2023
Almanya	7,4	8,7	Mart/2023
G. Afrika	7,0	6,9	Şubat/2023
Euro Bölgesi	6,9	8,5	Mart/2023
Meksika	6,8	7,6	Mart/2023
Hindistan	5,7	6,4	Mart/2023
Fransa	5,6	6,3	Mart/2023
Kanada	5,2	5,9	Şubat/2023
ABD	5,0	6,0	Mart/2023
Endonezya	4,9	5,5	Mart/2023
Brezilya	4,6	5,6	Mart/2023
G. Kore	4,2	4,8	Mart/2023
Rusya	3,5	11,0	Mart/2023
Japonya	3,3	4,3	Şubat/2023
S. Arabistan	3,0	3,4	Şubat/2023
Çin	0,7	1,0	Mart/2023

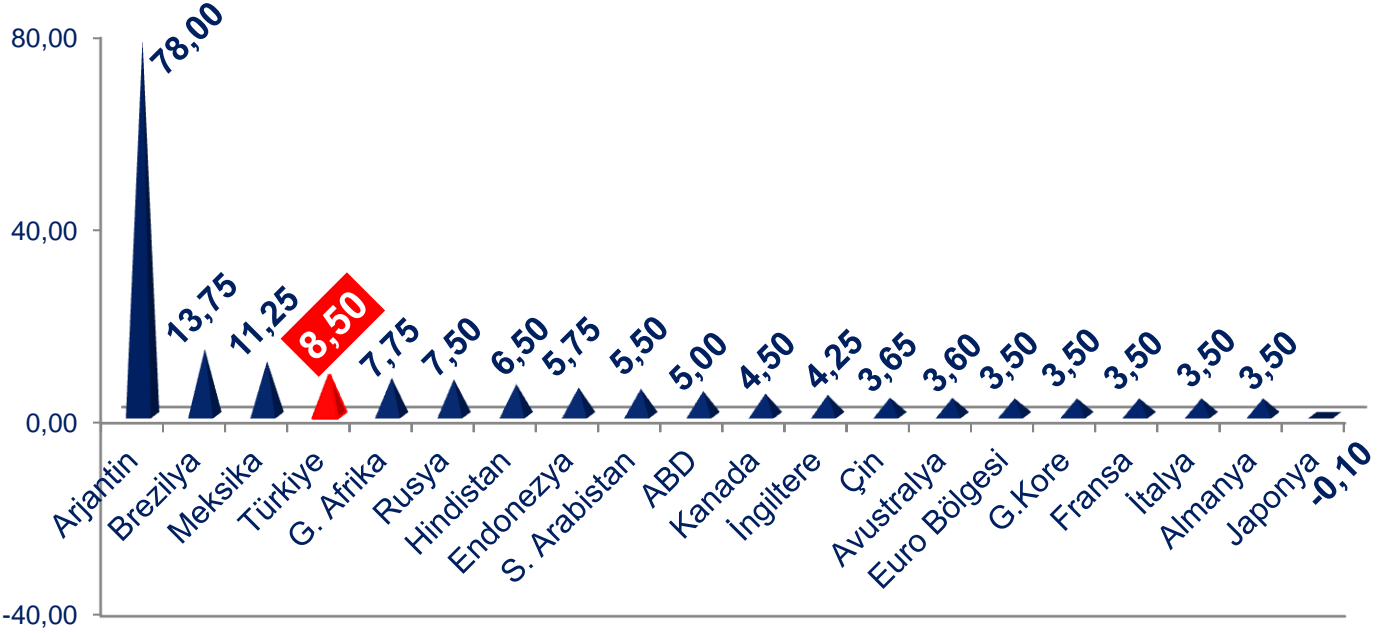
Kaynak: Trading Economics

POLİTİKA FAİZ ORANI (%)

Enflasyonun dünya genelinde hız kesmeye devam etmesi ve bankacılık sektörüne yönelik artan endişeler sebebiyle, faiz artırımlarında duraksamalar başladı. Açıklanan en güncel veriler itibarıyla G20 ülkelerindeki;

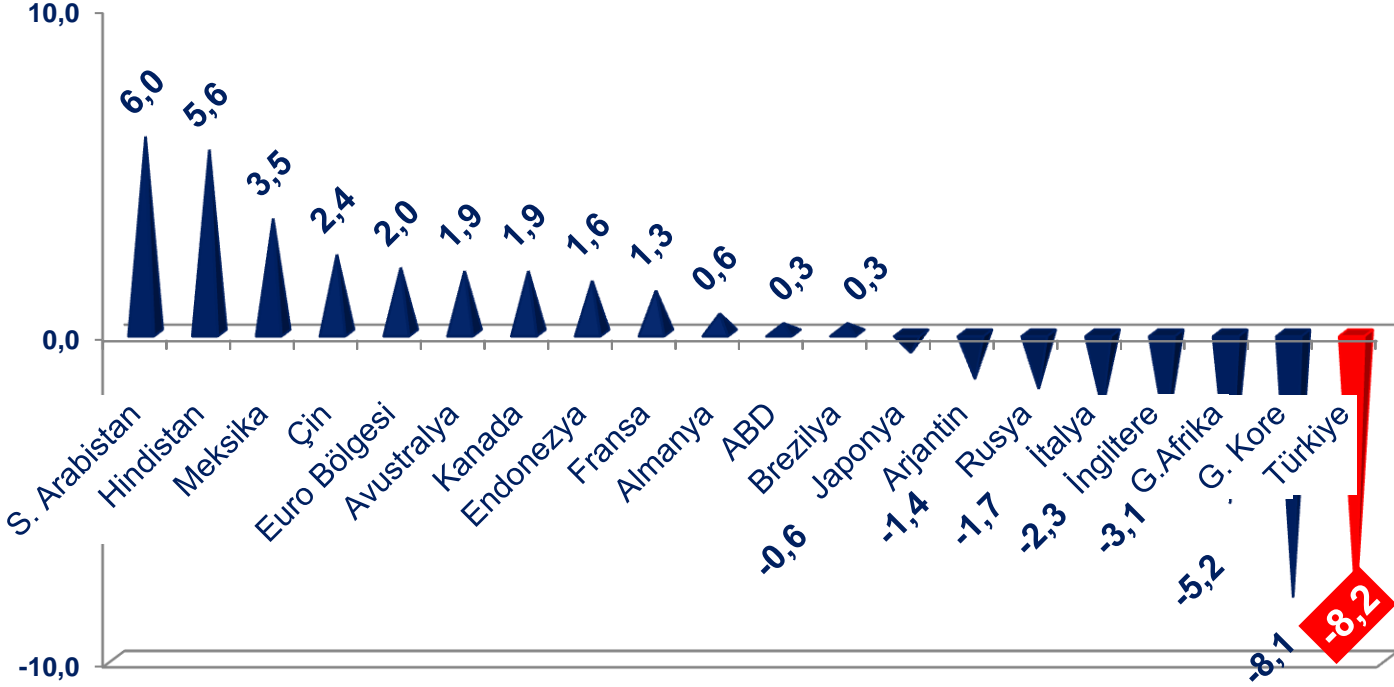
- 8 ülkenin Merkez Bankası faiz artırımına gitti.
- 12 ülkenin Merkez Bankası faizi sabit bıraktı.

ÜLKELER	Güncel Faiz (%)	Bir Önceki Faiz (%)	Güncel Dönem	Durum
Arjantin	78,00	75,00	Mart/2023	300 baz puan artış
Brezilya	13,75	13,75	Mart/2023	Sabit
Meksika	11,25	11,00	Mart/2023	25 baz puan artış
Türkiye	8,50	8,50	Mart/2023	Sabit
G. Afrika	7,75	7,75	Nisan/2023	Sabit
Rusya	7,50	7,50	Mart/2023	Sabit
Hindistan	6,50	6,50	Nisan/2023	Sabit
Endonezya	5,75	5,75	Mart/2023	Sabit
S. Arabistan	5,50	5,50	Nisan/2023	Sabit
ABD	5,00	4,75	Mart/2023	25 baz puan artış
Kanada	4,50	4,50	Nisan/2023	Sabit
İngiltere	4,25	4,00	Mart/2023	25 baz puan artış
Çin	3,65	3,65	Nisan/2023	Sabit
G. Kore	3,50	3,50	Nisan/2023	Sabit
Avustralya	3,60	3,60	Nisan/2023	Sabit
Euro Bölgesi	3,50	3,00	Mart/2023	50 baz puan artış
Fransa	3,00	3,50	Mart/2023	50 baz puan artış
İtalya	3,50	3,00	Mart/2023	50 baz puan artış
Almanya	3,50	3,00	Mart/2023	50 baz puan artış
Japonya	-0,10	-0,10	Mart/2023	Sabit

Kaynak: Trading Economics

Sanayi üretimindeki dalgalanmalar devam ediyor. Şubat ayında pek çok ülkenin üretimi negatife dönerken, Türkiye'nin sanayi üretimi de yaşanan deprem felaketi sebebiyle %-8,2 daraldı.

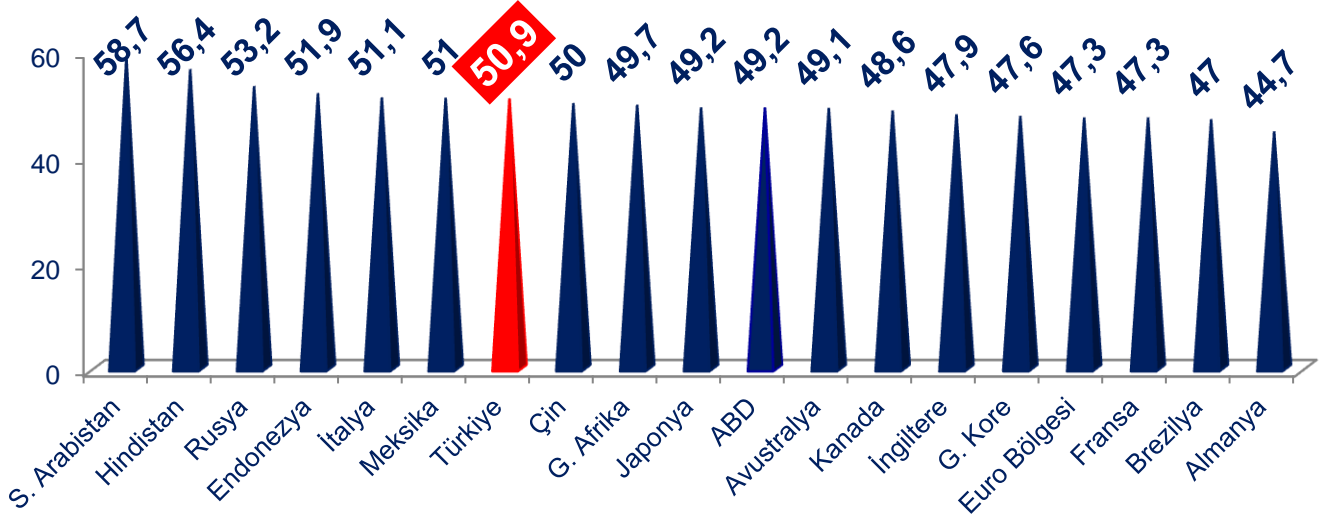

ÜLKELER	Güncel San. Ürt. (%)	Bir Önceki Ayın San. Ürt. (%)	Güncel Dönem
S. Arabistan	6,0	6,8	Şubat/2023
Hindistan	5,6	5,5	Şubat/2023
Meksika	3,5	2,4	Şubat/2023
Çin	2,4	2,4	Şubat/2023
Euro Bölgesi	2,0	0,9	Şubat/2023
Avustralya	1,9	1,0	Aralık/2022
Kanada	1,9	-0,3	Ocak/2023
Endonezya	1,6	3,2	Aralık/2022
Fransa	1,3	-1,6	Şubat/2023
Almanya	0,6	-1,6	Şubat/2023
ABD	0,3	1,0	Şubat/2023
Brezilya	0,3	-1,3	Ocak/2023
Japonya	-0,6	-3,1	Şubat/2023
Arjantin	-1,4	6,3	Şubat/2023
Rusya	-1,7	-2,4	Şubat/2023
İtalya	-2,3	1,6	Şubat/2023
İngiltere	-3,1	-3,2	Şubat/2023
G. Afrika	-5,2	-4,1	Şubat/2023
G. Kore	-8,1	-12,7	Şubat/2023
Türkiye	-8,2	4,5	Şubat/2023

Kaynak: Trading Economics

İmalat PMI Endeksleri, mart ayında G20 ülkelerinin büyük çoğunluğunda geriledi. Sadece 4 ülkenin puanı artış kaydetti.

Türkiye imalat PMI endeksi, şubatta değişim göstermeyerek 50,1 değerini almasının ardından, martta 0,8 puan artış kaydetti.

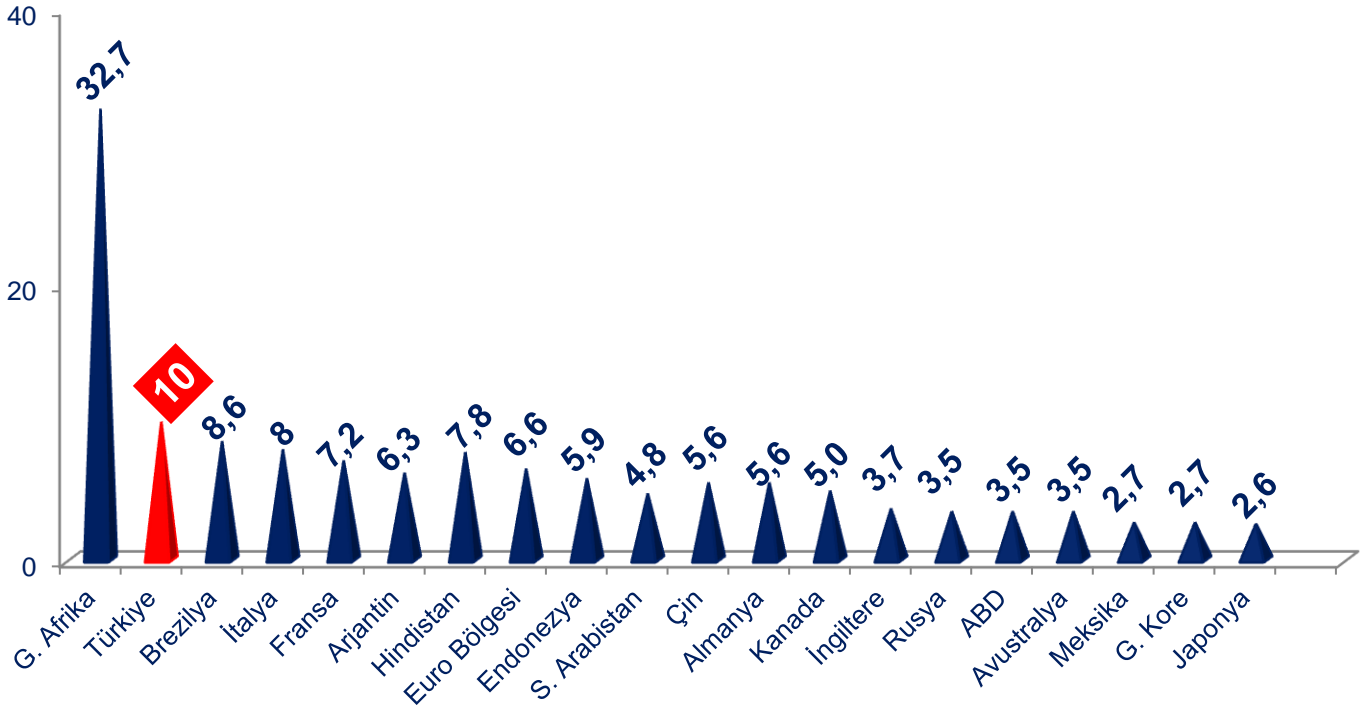

ÜLKELER	Güncel İmalat PMI Endeksi (Mart 2023)	Bir Önceki PMI Endeksi (Şubat 2023)	Değişim
S. Arabistan	58,7	59,8	-1,1 puan azalış
Hindistan	56,4	55,3	1,1 puan artış
Rusya	53,2	53,6	-0,4 puan azalış
Endonezya	51,9	51,2	0,7 puan artış
İtalya	51,1	52	-0,9 puan azalış
Meksika	51,0	51	Sabit
Türkiye	50,9	50,1	0,8 puan artış
Çin	50,0	51,6	-1,6 puan azalış
G. Afrika	49,7	50,5	-0,8 puan azalış
Japonya	49,2	47,7	1,5 puan artış
ABD	49,2	47,3	1,9 puan artış
Avustralya	49,1	50,5	-1,4 puan azalış
Kanada	48,6	52,4	-3,8 puan azalış
İngiltere	47,9	49,3	-1,4 puan azalış
G. Kore	47,6	48,5	-0,9 puan azalış
Euro Bölgesi	47,3	48,5	-1,2 puan azalış
Fransa	47,3	47,4	-0,1 puan azalış
Brezilya	47,0	49,2	-2,2 puan azalış
Almanya	44,7	46,3	-1,6 puan azalış

Kaynak: Markit PMI

Açıklanan güncel veriler itibarıyla; G20 grubunda G. Afrika'nın ve Türkiye'nin işsizlik oranı diğer ülkelerden yüksek oranda ayrılmaya ve çift hanede izlenmeye devam etti.

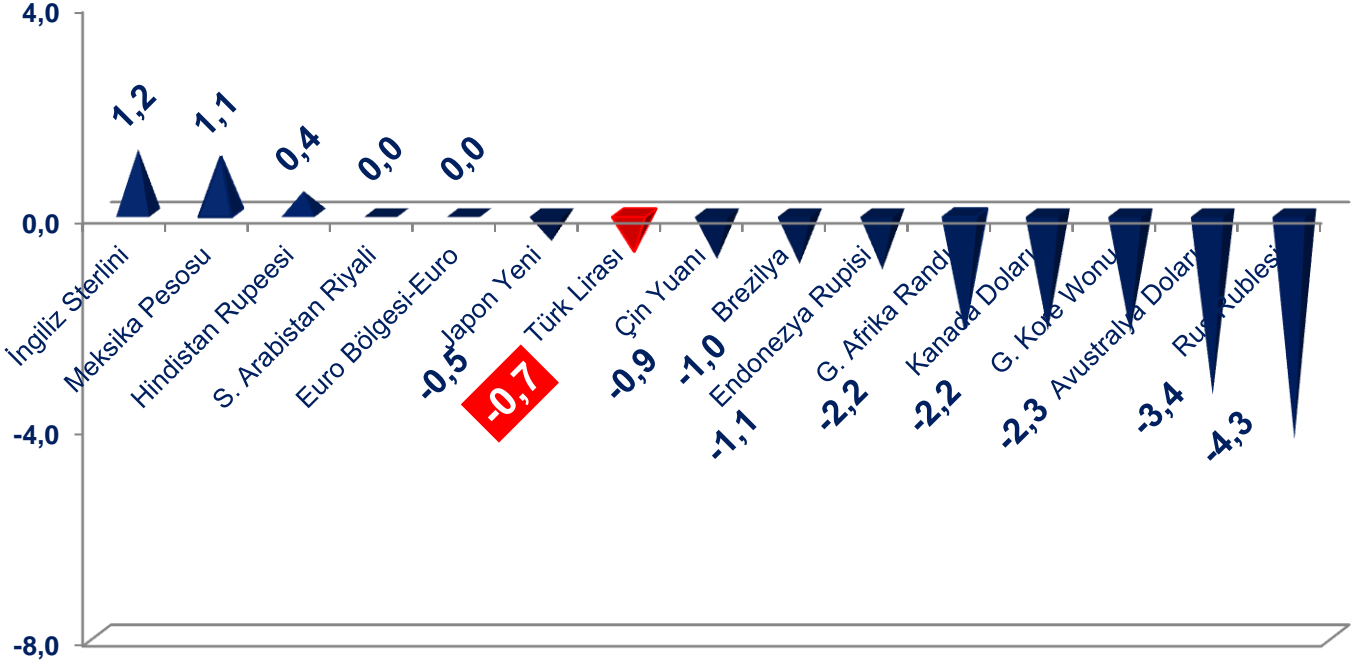
ÜLKELER	Güncel İşsizlik (%)	Bir Önceki İşsizlik (%)	Güncel Dönem
G. Afrika	32,7	32,9	Aralık/2022
Türkiye	10,0	9,8	Şubat/2023
Brezilya	8,6	8,4	Şubat/2023
İtalya	8,0	7,9	Şubat/2023
Fransa	7,2	7,3	Şubat/2023
Arjantin	6,3	7,1	Aralık/2022
Hindistan	7,8	7,5	Ocak/2023
Euro Bölgesi	6,6	6,7	Ocak/2023
Endonezya	5,9	5,8	Eylül/2022
S. Arabistan	4,8	5,8	Aralık/2022
Çin	5,6	5,5	Şubat/2023
Almanya	5,6	5,5	Mart/2023
Kanada	5,0	5,0	Mart/2023
İngiltere	3,7	3,7	Ocak/2023
Rusya	3,5	3,6	Şubat/2023
ABD	3,5	3,6	Mart/2023
Avustralya	3,5	3,5	Mart/2023
Meksika	2,7	3,0	Şubat/2023
G. Kore	2,7	2,6	Mart/2023
Japonya	2,6	2,4	Şubat/2023

Kaynak: Trading Economics

Şubatta değer kazanarak kayıplarını kısmen telafi eden para birimleri, martta tekrar negatife döndü ve dolar karşısında değer kaybetti.

Türk Lirası değeri, şubatta önemli bir değişim göstermemesinin ardından, martta %-0,7 oranında azalmaya devam etti.

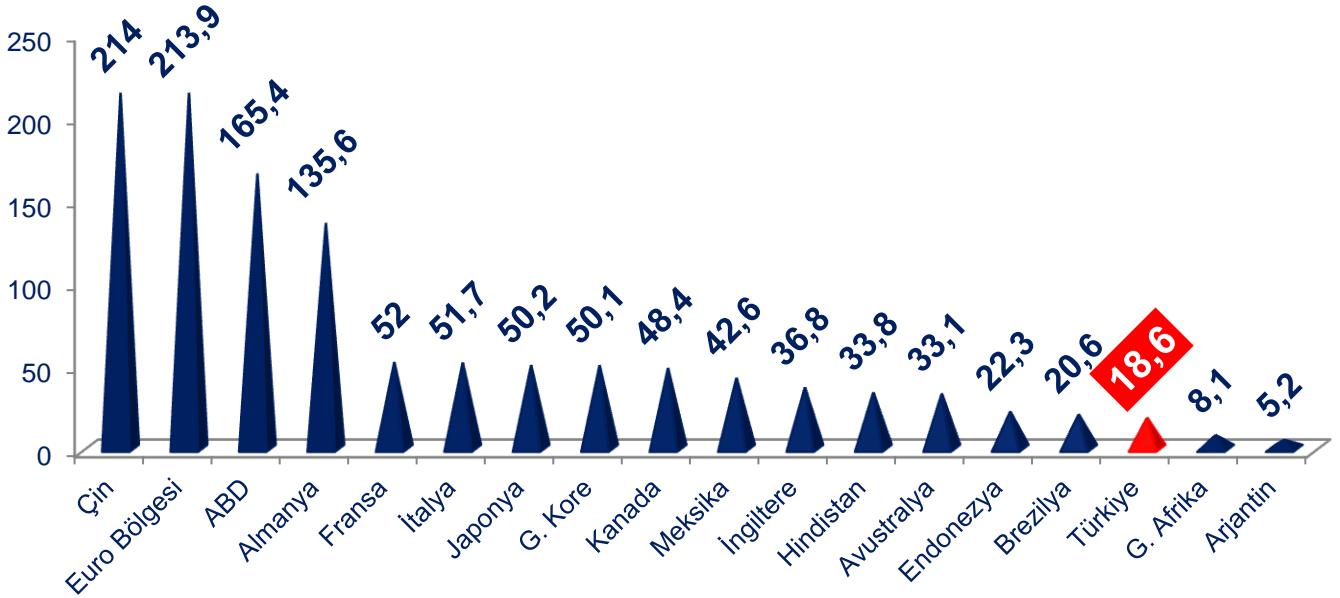

ÜLKELER	Para Birimi Değeri/Dolar (Şubat 2023)	Para Birimi Değeri/Dolar (Mart 2023)	Değişim (%)
İngiliz Sterlini	0,83	0,82	1,2
Meksika Pesosu	18,61	18,41	1,1
Hindistan Rupeesi	82,59	82,25	0,4
S. Arabistan Riyali	3,75	3,75	0,0
Euro Bölgesi-Euro	0,93	0,93	0,0
Japon Yeni	132,98	133,69	-0,5
Türk Lirası	18,85	18,99	-0,7
Çin Yuanı	6,84	6,90	-0,9
Brezilya	5,17	5,22	-1,0
Endonezya Rupisi	15.143,86	15.306,49	-1,1
G. Afrika Randı	17,89	18,28	-2,2
Kanada Doları	1,34	1,37	-2,2
G. Kore Wonu	1.276,51	1.305,55	-2,3
Avustralya Doları	1,45	1,50	-3,4
Rus Rublesi	73,14	76,28	-4,3

Kaynak: X-Rates, Exchange Rates

Dünya ihracatı 2022 son çeyrekte hacim kaybetti. 2022 III. çeyrekte 6,2 trilyon dolar olan ihracat, IV. çeyrekte 6,0 trilyon dolar düzeyinde gerçekleşti.

Türkiye ihracatı 2023 şubat ayında yıllık %6,4 azalışla 18,6 milyar dolar oldu.

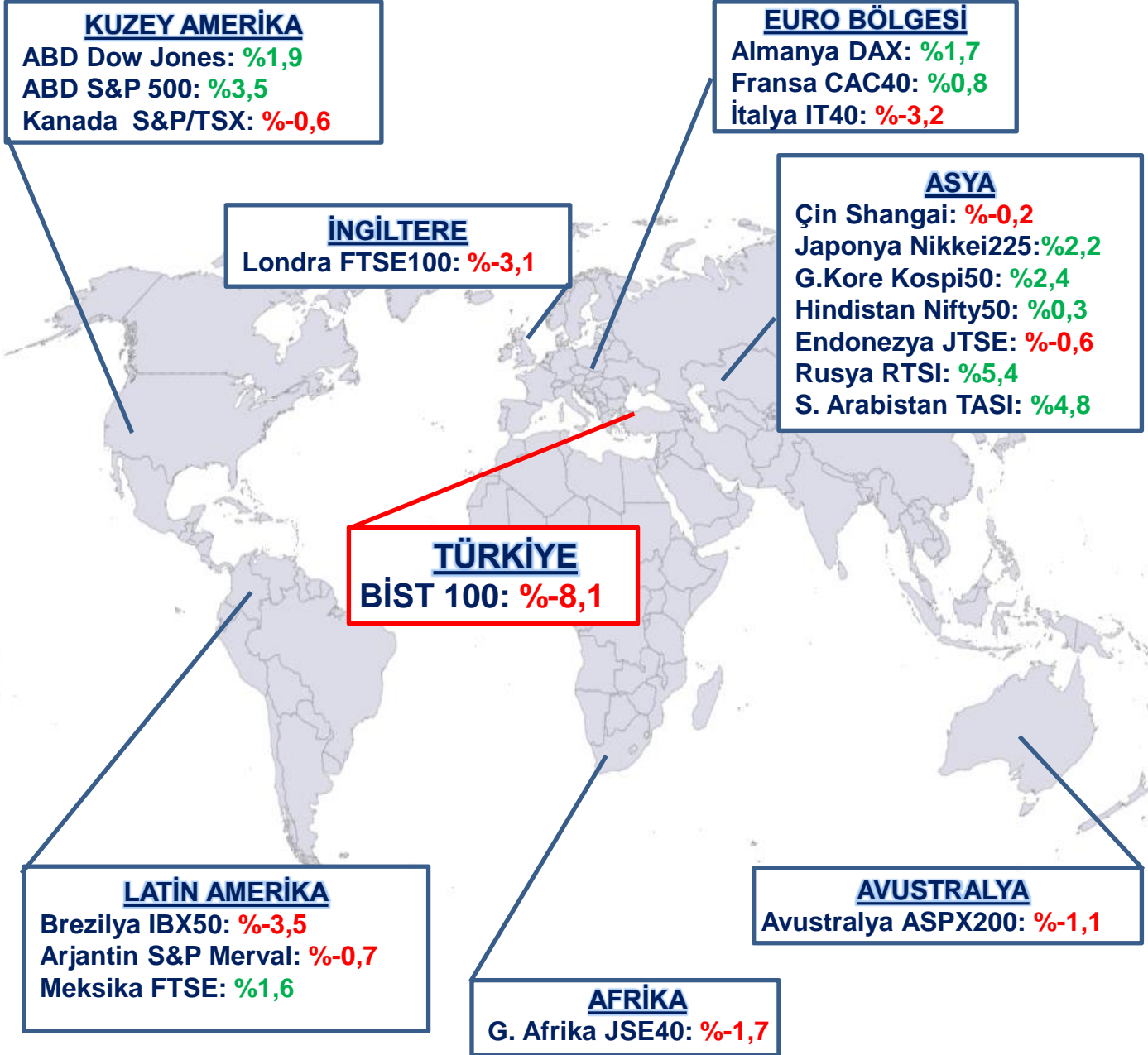

ÜLKELER	Güncel Dönem İhracatı (Milyar \$)	Bir Önceki İhracat (Milyar \$)	Güncel Dönem
Çin	214	292,2	Şubat/2023
Euro Bölgesi	213,9	224,2	Ocak/2023
ABD	165,4	159,5	Ocak/2023
Almanya	135,6	132,7	Ocak/2023
Fransa	52	51,7	Ocak/2023
İtalya	51,7	51,6	Ocak/2023
Japonya	50,2	65,1	Ocak/2023
Kanada	48,4	45,1	Ocak/2023
G. Kore	50,1	46,4	Şubat/2023
Meksika	42,6	49,3	Ocak/2023
İngiltere	36,8	45,8	Ocak/2023
Hindistan	33,8	35,8	Şubat/2023
Avustralya	33,1	30,9	Ocak/2023
Brezilya	20,6	22,8	Şubat/2023
Endonezya	22,3	22,4	Ocak/2023
Türkiye	18,6	19,4	Şubat/2023
G. Afrika	8,1	9,8	Ocak/2023
Arjantin	5,2	4,9	Şubat/2023
DÜNYA	6.043	6.215	2022/IV. Çeyrek

Kaynak: Dünya Ticaret Örgütü

Şubatta olduğu gibi martta da dünya borsaları kendi içinde ayrılmaya devam etti. ABD ve Avrupa borsaları değer kazanırken, Kanada ve İngiltere Borsaları ise değer kaybetti. Asya piyasalarında Çin ve Endonezya haricindeki borsalar değer kazandı. Latin Amerika, Afrika ve Avustralya borsaları da Meksika haricinde değer kaybetmeyi sürdürdü. Türkiye Bist100 Endeksi martta %-8,1 oranında değer kaybıyla dikkat çekti.

Kaynak: Investing

ChatGPT başta olmak üzere yapay zeka platformları dünyada tartışma konusu olmaya devam ediyor. Goldman Sachs ekonomistleri, ChatGPT ve benzeri platformlar ile yapay zeka teknolojisinin gelişmesiyle birlikte, dünya genelinde 300 milyon işin insanlar tarafından yapılmasına gerek kalmayacağını belirtti. İtalya veri ihlali gerekçesiyle ChatGPT'ye kısıtlama getirirken, Avrupa Veri Koruma Kurulu de veri ihlali iddiaları sebebiyle ChatGPT'yi inceleme kararı aldı.

Yenilenebilir enerji teknolojileri yaygınlaşmaya devam ediyor. 2022'de küresel elektrik üretiminin %12'sinin güneş ve rüzgardan sağlandığı açıklandı. Bu oran temiz enerjinin elektrik üretiminde aldığı en yüksek pay olarak kayıtlara geçti. Böylece küresel elektriğin %40'ına yakını temiz kaynaklardan elde edilmiş oldu. Rüzgar enerjisindeki artışın yarısı, güneş enerjisindeki artışın ise %40'ını Çin tek başına sağladı. Küresel ölçekte en hızlı büyüyen elektrik üretim kaynağı güneş enerjisi oldu.

Cambridge Üniversitesi, hayatın en önemli hususlarından biri olan fotosentez ile ilgili dikkat çeken bir çalışma yaptı. Nature Dergisi'nde yayımlanan araştırmaya göre, bitkiler fotosentez sırasında elektron sızdırıyorlar ve bu elektronlar yönlendirilebiliyor. Bu kapsamda, teknik olarak fotosentezden elektrik üretmenin mümkün olduğu düşünülüyor.

Tartışmalara rağmen, yapay zeka tüm dünyada yaygınlaşmaya devam ediyor. Kuveyt'te bir medya kuruluşu haber bültenleri sunumu için sanal bir yapay zeka spikeri kullanmaya başladı. Kuwait News, "Fedha" adlı haber sunucusunun, yapay zekanın yeni ve farklı içerik üretmedeki yeteneğinin temsili olduğunu belirtti.

Teknoloji şirketlerinin işten çıkarmaları, tepkilere sebep oluyor. Binlerce kişiyi işten çıkaran Google, İngiltere'nin başkenti Londra'da çalışanları tarafından protesto edildi. Google çalışanlarını temsil eden ve protesto mitingi düzenleyen işçi sendikası Unite yaptığı açıklamada, Google'a iletilen endişelerin çoğunun görmezden gelindiğini ifade etti.

ENFLASYON (MART 2023)

TÜFE
Yİ-ÜFE

Yıllık
%50,51
%62,45

Aylık
%2,29
%0,44

Yİ-ÜFE'de sanayinin dört sektörünün yıllık bazdaki değişimleri; madencilik ve taş ocakçılığında %80,42, imalatta %55,19, elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında %95,46 ve su temininde %95,48 artış olarak gerçekleşti.

2023 Mart ayında

TÜFE'de ana harcama gruplarına göre;

YILLIK EN DÜŞÜK ARTIŞ

Giyim ve ayakkabı
%17,27

Ulaştırma
%28,71

Haberleşme
%32,43

Alkollü içecekler ve tütün
%43,75

YILLIK EN YÜKSEK ARTIŞ

Lokanta ve Oteller
%70,73

Gıda ve Alkolsüz İçecekler
%67,89

Sağlık
%64,68

Konut
%56,12

İşlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç

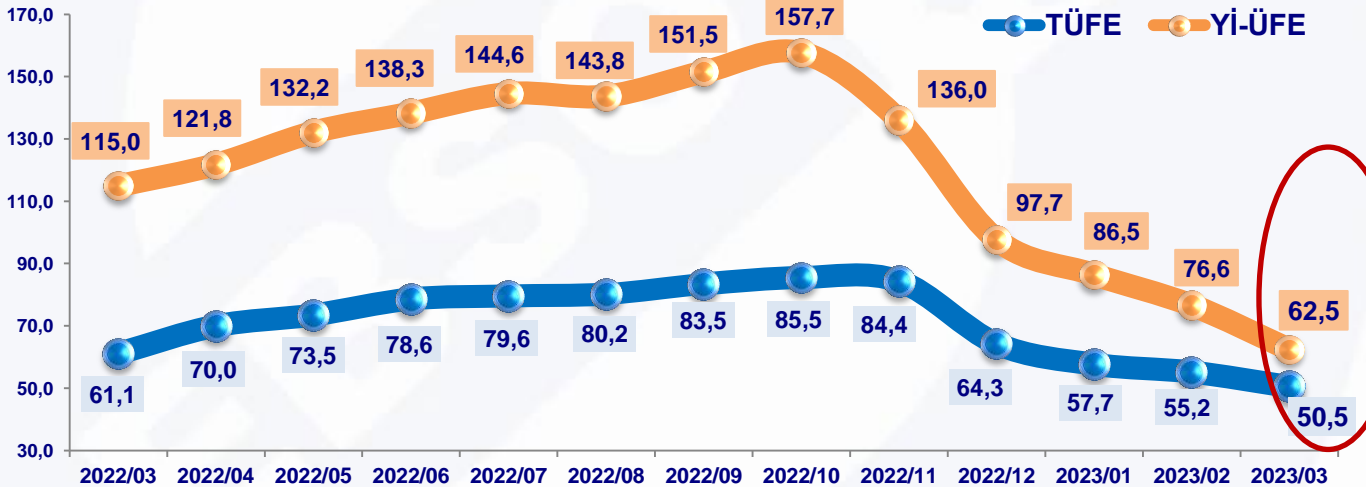
TÜFE

Yıllık %52,11

Aylık %2,19

arttı.

Yıllık Değişim Oranları (%)

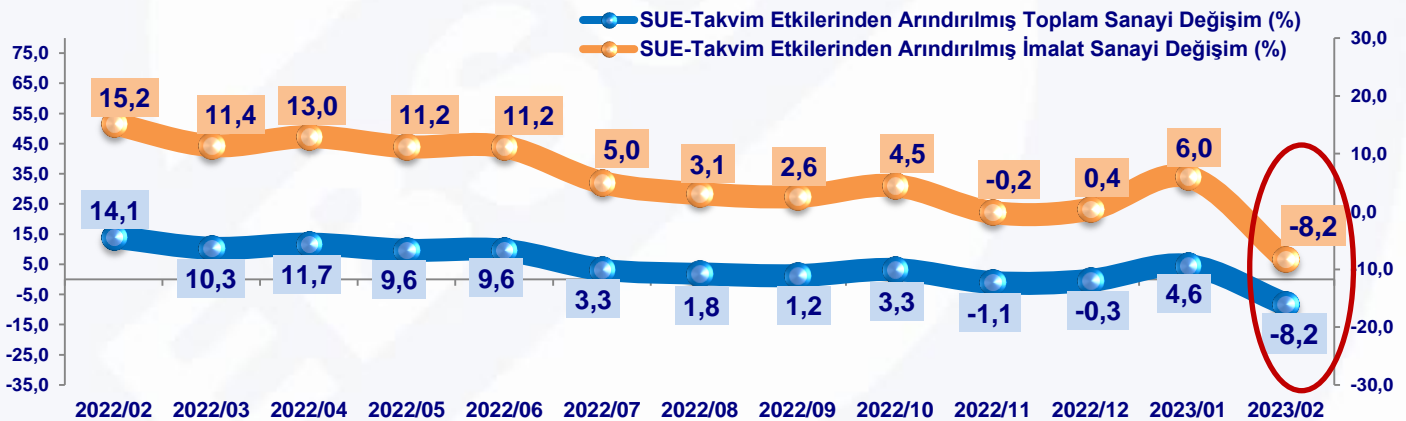

Sanayi üretim endeksi; 2023 yılı Şubat ayında yıllık bazda %-8,2, aylık bazda ise %-6,0 azaldı.

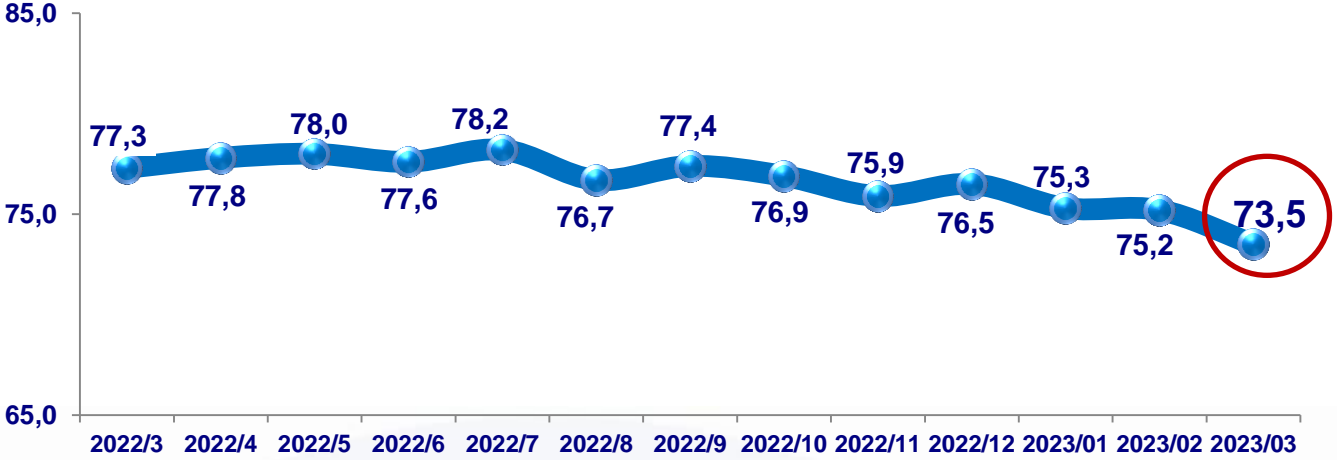
	Madencilik ve taşocakçılığı sektörü	İmalat sanayi	Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
Yıllık	-18,2	-8,2	-4,5
Aylık	-11,2	-6,6	1,4

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış endekse göre; ana sanayi gruplarından 2023 yılı Şubat ayında bir önceki aya göre, ara malında %-9,3, dayanıksız tüketim malında %-5,0, dayanıklı tüketim malında %-3,2, sermaye malında %-2,8 ve enerjide %-2,3 azalış gerçekleşti.

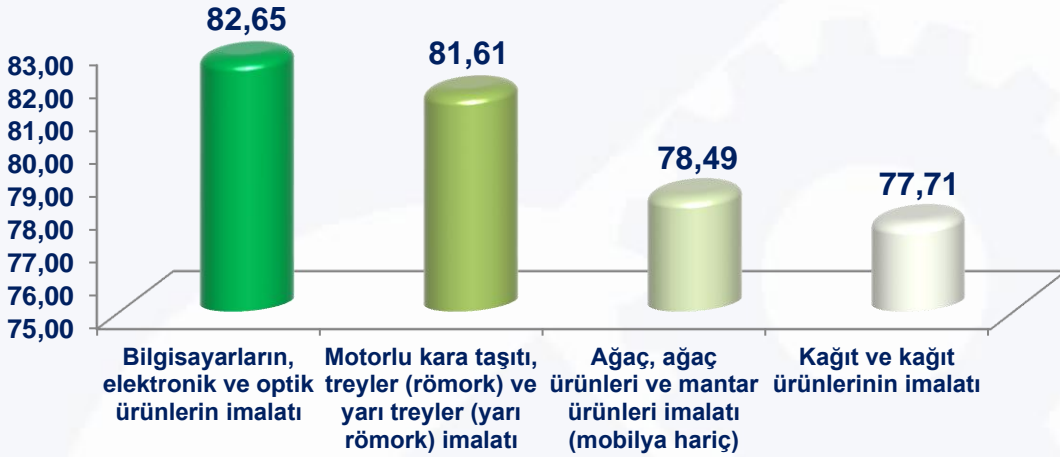
İmalat Sanayinin Alt Sektörlerinde Değişim Oranları

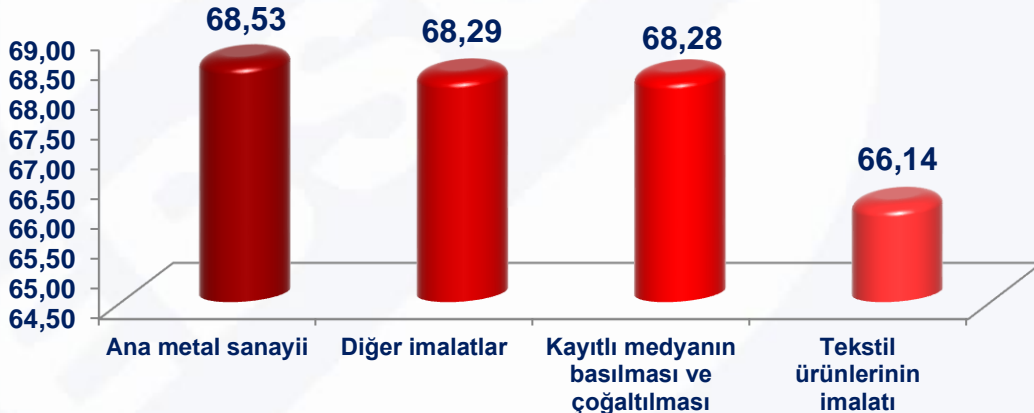
Kapasite Kullanımı; 2023 yılı Mart ayında bir önceki aya göre 1,7 puan azalarak %73,5 oranında gerçekleşti.

EN YÜKSEK KAPASİTE ORANINA SAHİP SEKTÖRLER

EN DÜŞÜK KAPASİTE ORANINA SAHİP SEKTÖRLER

İşsizlik Oranı

%10,0

İşsiz sayısı

65 bin kişi artarak

3 MİLYON 514 BİN kişi

İstihdam Oranı

%31,5

İstihdam edilenlerin sayısı

361 bin kişi azalarak

31 MİLYON 460 BİN kişi

İşgücü 2023 yılı Şubat ayında bir önceki aya göre 295 bin kişi azalarak 34 milyon 975 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 0,5 puanlık azalış ile %53,6 olarak gerçekleşti. İşgücüne katılma oranı erkeklerde %71,2 iken kadınlarda %36,4 oldu.

2023 yılı Şubat ayında, erkeklerde %8,7, kadınlarda %12,6 oranında kaydedildi.

Mevsim Etkisinden Arındırılmış Temel İşgücü Göstergeleri
Şubat

	Toplam	
	2022	2023
15 yaş ve daha yukarı yaştakiler		
Nüfus (Milyon kişi)	64,3	65,2
İşgücü (Milyon kişi)	33,5	35,0
İstihdam (Milyon kişi)	30,0	31,5
İşsiz (Milyon kişi)	3,6	3,5
İşgücüne dahil olmayanlar (Milyon kişi)	30,8	30,2
İşgücüne katılma oranı (%)	52,1	53,6
İstihdam oranı (%)	46,6	48,2
İşsizlik oranı (%)	10,7	10,0
Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	20,3	19,2

GENÇ NÜFUSTA;**2023 yılı Şubat ayında;****İşsizlik Oranı %19,2****İstihdam Oranı %37,1****arttı.**

*Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

İstihdam edilenlerden referans döneminde işbaşında olanların, mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış haftalık ortalama fiili çalışma süresi 2023 yılı Şubat ayında bir önceki aya göre 0,1 saat azalarak 44,7 saat olarak gerçekleşti.

	2022	2023
	Şubat	
Zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin bütünleşik oranı (1)	%14,8	%16,0
İşsiz ve potansiyel işgücünün bütünleşik oranı (2)	%18,1	%17,9
Atıl işgücü oranı (3)	%21,9	%23,4

TAMAMLAYICI**İŞGÜCÜ****GÖSTERGELERİ**

(1) Zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin toplamının işgücüne oranıdır.

(2) İşsiz ve potansiyel işgücünün toplamının işgücü ve potansiyel işgücünün toplamına oranıdır.

(3) Zamana bağlı eksik istihdam, işsizler ve potansiyel işgücünün toplamının işgücü ve potansiyel işgücünün toplamına oranıdır.

GÜVEN ENDEKSLERİ

(MART 2023)

(BİR ÖNCEKİ AYA GÖRE)

REEL
KESİM
GÜVEN
ENDEKSİ2,8 puan ile
artışla 105,2
seviyesine
yükseldi.TÜKETİCİ
GÜVEN
ENDEKSİ2,4 puan
azalarak 80,1
seviyesinde
gerçekleşti.EKONOMİK
GÜVEN
ENDEKSİ0,2 puan
azalarak 98,8
seviyesinde
kaydedildi.

Tüketici ve Ekonomi Güven endeksleri 2023 yılı Mart ayında iyimserlik ve kötümserlik sınırı olan 100 barajını altında kaldı.

Aylar	Reel Kesim Güven Endeksi	Tüketici Güven Endeksi	Ekonomik Güven Endeksi
2022			
Mart	108,5	72,5	96,3
2021 Yıllık	104,6	71,3	96,8
2023			
Ocak	101,7	79,1	99,3
Şubat	102,4	82,5	99,1
Mart	105,2	80,1	98,8

*100'ün altı olumsuz algıyı göstermektedir. Ekonomik güven endeksi mevsim etkilerinden arındırılmış alt endeksler kullanılarak hesaplanmaktadır.

BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ

Bütçe; 2022 yılı Mart ayında 68 milyar 972 milyon TL açık vermiş iken, 2023 yılı Mart ayında 47 milyar 223 milyon TL olmak üzere son 4 aydır üst üste açık vermeyi sürdürdü.

MART 2023

Bütçe Gelirleri ↑ Bütçe Giderleri

%83,9

287 MİLYAR TL

%48,5

334 MİLYAR TL

2023 yılı Mart ayında vergi gelirleri; yıllık bazda %55,9 oranında artarak 198 milyar 590 milyon TL olarak gerçekleşti. Faiz hariç giderler %45,9 oranında artarak 288 milyar 969 milyon TL seviyesine ulaştı.

Ayrıca, 2022 yılı Mart ayında 42 milyar 34 milyon TL faiz dışı açık verilmiş iken, 2023 yılı Mart ayında 2 milyar 148 milyon TL faiz dışı açık verildi.

Milyon TL	Mar.23	Oca-Mar.23	2023/2022 Değişim Oranı (%) (Ocak-Mart)
Bütçe Gelirleri	286.821	794.728	31,9
Bütçe Giderleri	334.044	1.044.753	82,7
Bütçe Dengesi	-47.223	-250.025	-911,5

Kaynak: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı

Cari işlemler hesabı; 2023 yılı Şubat ayında piyasa beklentilerinin biraz üstünde yıllık bazda 8,78 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Dış ticaret açığında genişleme cari açığı arttırıcı yönde etki ederken, seyahat ve taşımacılık gelirleri baskılamaya devam etti. Enerji fiyatlarının gerilemesinin etkisiyle net enerji ithalatında düşüş yaşandı. 12 aylık kümülatifte ise cari açık 55,4 milyar dolar seviyesinde kaydedildi.

Milyon Dolar	Şubat		Ocak-Şubat		12 Aylık Kümülatif
	2022	2023	2022	2023	2023
CARİ İŞLEMLER HESABI	-5.306	-8.783	-12.192	-18.803	-55.362
SERMAYE HESABI	-1	-25	-1	-40	-74
FİNANS HESABI	-4.075	-7.797	-8.291	-17.842	-30.888
Doğrudan Yatırımlar (net)	-10	-505	-463	-645	-8.348
Portföy Yatırımlar (net)	820	-240	1.842	-730	10.956
Diğer Yatırımlar (net)	-2.667	-2.375	-6.510	-2.449	-34.949
Rezerv Varlıklar (net)	-2.218	-4.677	-3.160	-14.018	1.453
Net Hata ve Noksan	1.232	1.011	3.902	1.001	24.548

2023 yılı Şubat ayında, net doğrudan yatırımlarda 505 milyon dolar sermaye girişi ile zayıf seyrini sürdürdü. Portföy yatırımlarında, 2023 yılı Şubat ayında 240 milyon dolar sermaye girişi gerçekleşti. Aynı ayda diğer yatırımlarda 2,4 milyar dolar ile sermaye girişi yaşandı.

Rezerv varlıklar 2023 yılının Şubat ayında 4,7 milyar dolar azaldı. 2023 yılı Ocak-Şubat döneminde ise, 14 milyarlık bir düşüş gerçekleşti. Şubat ayında net hata ve noksan kaleminde 1 milyar dolar sermaye girişi kaydedildi.

Yaşanan deprem felaketinin ihracat üzerinde aşağı yönlü etki yaratmaya devam ettiği gözlenmektedir. Dış ticaret açığındaki genişleme, petrol fiyatlarındaki artış, ana ihracat pazarlarındaki imalatta yavaşlama, gelişmiş ülkelerin uyguladıkları sıkı para politikaları cari açığı yukarı yönlü baskılayan riskler olarak öngörülmektedir.

Doğrudan yatırımlar

Sermaye girişi

Diğer yatırımlar

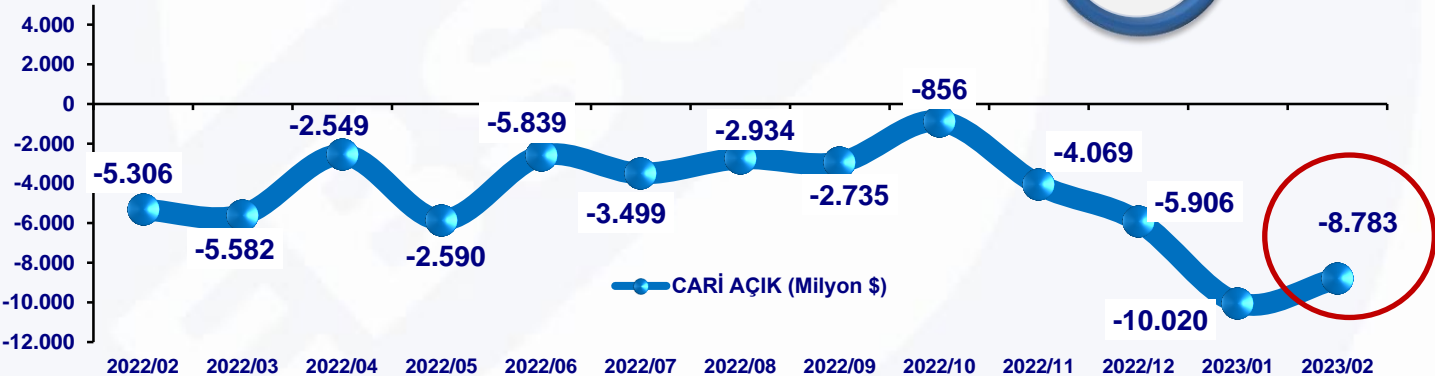

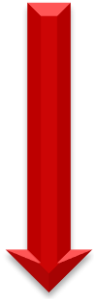
Sermaye girişi

Portföy yatırımları

Sermaye girişi

İhracat

%6,4

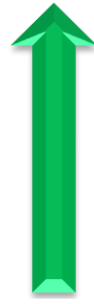
18,7 MİLYAR \$

İthalat

%10,1

30,7 MİLYAR \$

Dış Ticaret Açığı

%51,4

-12,1 MİLYAR TL

Milyar Dolar

İhracat (FOB)

İthalat (CIF)

Dış Ticaret Dengesi

Ara Malları
(Hammadde) İthalatı

	İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Dış Ticaret Dengesi		Ara Malları (Hammadde) İthalatı	
	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)
Ocak-Şubat 2022	37,5	21,0	55,7	48,9	-18,3	185,9	46,5	64,3
Ocak-Şubat 2023	38,0	1,4	64,3	15,4	-26,3	44,1	50,7	9,1
Şubat 2022	19,9	24,4	27,9	44,6	-8,0	142,4	23,1	59,3
Şubat 2023	18,6	-6,4	30,7	10,1	-12,1	51,4	23,7	2,7

2022 yılı Şubat ayında %42,1 olan Avrupa Birliđi'nin (AB) ihracattaki payı, 2023 yılı Şubat ayında %43,2'e yükseldi. AB'ye yapılan ihracat %4,0 oranında azalarak 8,1 milyar dolar, AB'den yapılan ithalat %11,2 oranında artarak 8,4 milyar dolar olarak kaydedildi.

İZMİR

2023 yılı Şubat ayında;
İhracat %4,0 artarak
1,4 milyar \$,
İthalat %3,2 artarak
1,0 milyar \$

İHRACAT (Milyar \$) İTHALAT

2,3

Motorlu kara taşıtları

Mineral yakıtlar,
mineral yağlar

6,7

2,0

Kazanlar, makinalar

Kıymetli veya yarı
kıymetli taşlar

4,3

1,2

Elektrikli makine
ve cihazlar

Kazanlar, makinalar

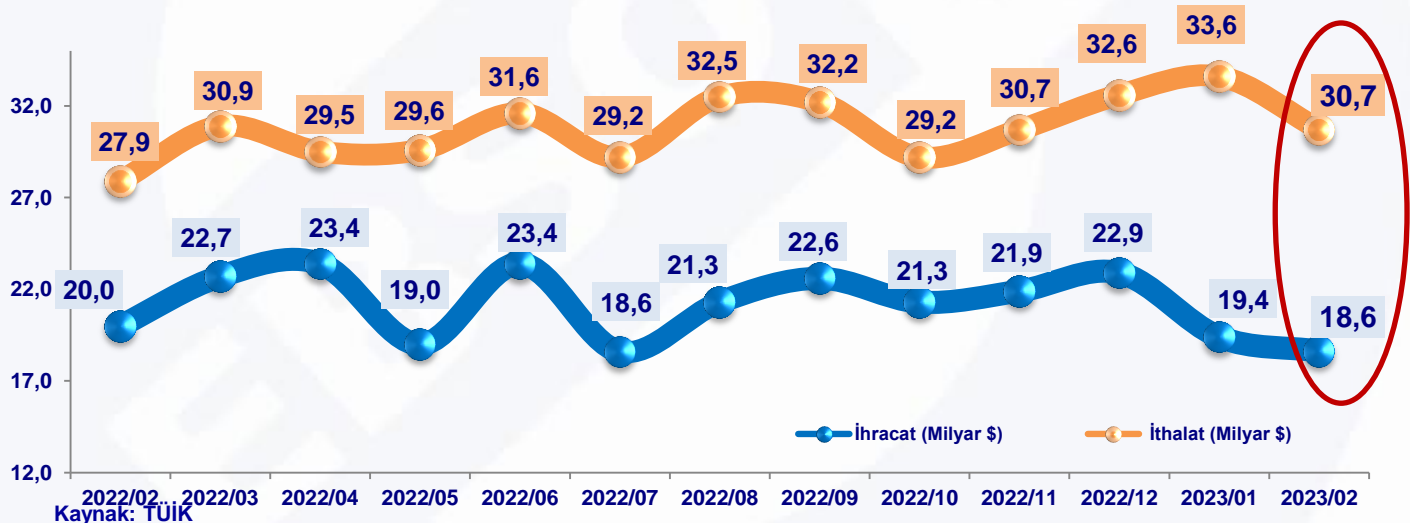
2,9

0,9

Mineral yakıtlar,
mineral yağlar

Motorlu kara taşıtları

2,1

GÖSTERGE ADI	2020	2021	2022	SON VERİLER		
				2022/II	2022/III	2022/IV
BÜYÜME						
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyar \$)	717,1	807,1	905,5	219,9	242,0	262,7
Kişi başı Milli Gelir (\$)	8.600	9.592	10.655	-	-	-
Büyüme Oranı (Zincirlenmiş Hacim End. göre) (%)	1,9	11,4	5,6	7,8	4,0	3,5
İmalat Sanayi (Zincirlenmiş Hacim End.) (%)	3,4	18,5	4,3	9,7	2,0	-1,6
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2020	2021	2022	Ara.22	Oca.23	Şub.23
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Milyon Kişi)	26,7	28,8	30,7	31,5	31,8	31,5
İstihdam Oranı (%)	42,7	45,1	47,5	48,3	48,8	48,2
İşsiz Sayısı (Milyon Kişi)	4,0	3,9	3,6	3,6	3,4	3,5
İşsizlik Oranı (%)	13,1	12,0	10,5	10,3	9,8	10,0
Genç Nüfusta İşsizlik Oranı (%)	24,7	22,9	19,6	19,3	19,9	19,2
ENFLASYON (%)	2020	2021	2022	Oca.23	Şub.23	Mar.23
Yİ-ÜFE (yıllık)	25,2	79,9	97,7	86,5	76,6	62,5
YD-ÜFE (yıllık)	37,6	87,6	49,9	51,0	48,1
TÜFE (yıllık)	14,6	36,1	64,3	57,7	55,2	50,5
DIŞ TİCARET (Milyar \$)	2020	2021	2022	Ara.22	Oca.23	Şub.23
İhracat	170	225	254	22,9	19,4	18,6
İthalat	220	271	364	32,6	33,6	30,7
Dış Ticaret Dengesi	-50	-46	-110	-9,7	-14,2	-12,1
Cari İşlemler Dengesi	-31,9	-7,2	-48,8	-5,9	-10,0	-8,8
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR	2020	2021	2022	Ara.22	Oca.23	Şub.23
Teşvikli Yatırımlar (Milyar TL)	409	430	605	91,0	84,5	44,4
Teşvikli Yatırımlar (Belge Adedi)	10.346	12.623	13.635	2.059	1.496	1.183
ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIMLAR	2020	2021	2022	Ara.22	Oca.23	Şub.23
Yatırım Tutarı (Milyon \$)	5.791	7.098	6.506	349	253	316
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER	2020	2021	2022	Ara.22	Oca.23	Şub.23
Kurulan Şirket Sayıları	101.318	109.695	140.229	15.034	14.240	9.473
Kapanan Şirket Sayıları	15.366	16.222	23.170	4.569	1.566	1.178
DÖVİZ POZİSYON AÇIĞI (Milyar \$)	2020	2021	2022	Kas.22	Ara.22	Oca.23
Reel Kesimin Döviz Pozisyon Açığı	-121,7	-120,7	-88,6	-85,1	-88,6	-88,4
BORÇLANMA (Milyar \$)	2020	2021	2022	2022-II	2022-III	2022-IV
Dış Borç Stoku	430,2	439,3	459,0	441,9	439,5	459,0
Kamu	178,7	180,5	186,9	179,5	173,9	186,9
Özel	230,2	232,7	239,4	233,0	233,7	239,4
İÇ BORÇ STOKU (Milyar TL)	2020	2021	2022	Ara.22	Oca.23	Şub.23
İç Borç Stoku	1.060	1.321	1.905	1.905	1.979	2.021
KREDİLER (Milyar \$)	2020	2021	2022	2022/IV	Oca.23	Şub.23
Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Kredi Borcu	171,0	166,5	159,4	160,1	159,2	158,0
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (Takov. Etk. Arındırılmış)	2020	2021	2022	Ara.22	Oca.23	Şub.23
Toplam Sanayi (%)	1,5	19,6	6,0	-0,3	4,6	-8,2
İmalat Sanayi (%)	1,8	20,8	7,2	0,4	6,0	-8,2
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2020	2021	2022	Oca.23	Şub.23	Mar.23
Kapasite Kullanım Oranı	71,9	76,6	77,2	75,3	75,2	73,5
GÜVEN ENDEKSLERİ	2020	2021	2022	Oca.23	Şub.23	Mar.23
Reel Kesim Güven Endeksi	98,2	110,6	104,6	101,7	102,4	105,2
Tüketici Güven Endeksi	81,0	79,0	71,3	79,1	82,5	80,1
Ekonomik Güven Endeksi	88,7	98,5	96,1	99,3	99,1	98,8
SANAYİ CİRO ENDEKSİ	2020	2021	2022	Ara.22	Oca.23	Şub.23
Sanayi Ciro Endeksi	247,1	412,2	883,8	1.156,3	961,2	919,8
ELEKTRİK ENERJİSİ	2020	2021	2022	Kas.22	Ara.22	Oca.23
Elektrik Enerjisi Üretimi (Milyon) (Mwh)	294,1	319,1	320,1	23,8	25,8	26,2
Elektrik Enerjisi Tüketimi (Milyon) (Mwh)	233,4	253,5	253,0	19,1	20,3	20,3
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Milyar TL)	2020	2021	2022	Oca.23	Şub.23	Mar.23
Bütçe Dengesi	-175,3	-201,5	-139,1	-32,2	-170,5	-250,0
PROTESTOLU SENET	2020	2021	2022	Ara.22	Oca.23	Şub.23
Protesto Edilen Senet Sayısı (Bin Adet)	572	420	292	21	19	16
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	2.036	2.575	2.569	222	170	128
KARŞILIKSIZ ÇEK	2020	2021	2022	Ara.22	Oca.23	Şub.23
Karşılıksız İşlemi Yapılan Çek Adedi	195.058	152.566	123.561	8.780	11.687	8.853
Karşılıksız İşlemi Yapıldıktan Sonra Ödenen Çek Adedi	79.147	41.866	25.264	1.317	1.560	699
BORSA VE DÖVİZ	2020	2021	2022	Oca.23	Şub.23	Mar.23
BIST 100 Endeksi	1.134	1.498	3.081	4.977	5.237	4.813
Dolar/TL	7,01	8,89	16,56	18,76	18,82	18,97
İmalat PMI Endeksi	50,0	52,1	48,2	50,1	50,1	50,9

GÖSTERGE ADI	2020	2021	2022	SON AYLIK VERİLER		
NÜFUS-GÖÇ						
Nüfus (Bin)	4.395	4.425	4.462			
Nüfusun TR Nüfusu İçindeki Payı (%)	5,3	5,2	5,2			
Nüfus Artış Hızı (‰)	6,3	7,1	8,2			
TR Nüfus Artış Hızı (‰)	5,5	12,7	7,1			
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM						
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	1.486	1.588	1.731			
Sanayi İstihdamının Payı (%)	33,5	32,9	32,4			
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	307	273	260			
İşsizlik Oranı (%)	17,1	14,7	13,0			
Kadın İstihdamı (Bin Kişi)	478	511	-			
Kadın İstihdamının Oranı (%)	32,1	28,3	-			
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	16,5	14,2	-			
TARIMSAL ÜRETİM						
Bitkisel Üretim Değeri (Milyar TL)	6,4	-	-			
Bitkisel Üretimin TR İçindeki Payı (%)	3,0	-	-			
KAMU YATIRIM TAHSİS PAYI (%)						
Kamu Yatırım Tahsis Payı (%)	-	-	-			
İSO 500 BÜYÜK İÇİNDEKİ ÜYELER						
Üye Sayısı	75	74	-			
MİLLİ GELİR						
İzmir GSYH (Milyar TL.)	109	124	-			
KİŞİBAŞI MİLLİ GELİR						
Kişi başı MG (Dolar)	9.967	11.668	-			
ENFLASYON (%)						
TÜFE (yıllık)	14,5	34,0	34,0			
DIŞ TİCARET (Milyon \$)				Aralık.22	Ocak.23	Şubat.23
İhracat	11.597	14.774	17.012	1.530	1.405	1.400
İthalat	8.465	10.921	13.625	1.122	1.021	1.040
Dış Ticaret Dengesi	3.132	3.854	3.387	408	384	360
İhracatın TR İhracatı İçindeki Payı (%)	6,8	6,6	6,7	6,7	7,3	7,5
KAPASİTE KULLANIMI (%)				2022-II	2022-III	2022-IV
Kapasite Kullanım Oranı	59	63	65	67	69	65
PROTESTOLU SENETLER				Aralık.22	Ocak.23	Şubat.23
Protesto Edilen Senet Sayısı (Adet)	32.749	28.857	20.596	1.424	1.274	1.121
Protesto Edilen Senetlerin TR İçindeki Payı (%)	5,7	6,9	7,1	6,9	6,8	7,0
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	581	668	517	52	50	43
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR				Aralık.22	Ocak.23	Şubat.23
Belge Adedi	527	680	814	134	106	98
Yatırım (Milyon TL)	19.458	24.457	31.823	4.409	4.348	3.983
Teşvikli Sabit Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	4,8	5,7	5,3	5,2	5,2	8,9
Bölgesel Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	5,2	6,4	5,2	7,8	9,7	9,6
MALİ / FİNANS				Aralık.22	Ocak.23	Şubat.23
Bütçe Gelir/Gider	4,4	4,8	5,1	5,1	4,1	3,9
Vergi Gelirlerinin TR İçindeki Payı (%)	11,5	11,4	10,5	10,5	10,6	11,1
BANKACILIK				2022-II	2022-III	2022-IV
Mevduatın Krediyeye Dönüşüm Oranı (%)	102,4	88,4	87,4	90,0	86,1	87,4
Toplam Mevduatların TR İçindeki Oranı (%)	5,8	5,6	5,5	5,6	5,4	5,5
Toplam Kredilerin TR İçindeki Oranı (%)	5,2	4,9	5,2	5,0	5,1	5,2
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER				Aralık.22	Ocak.23	Şubat.23
Kurulan Şirket Sayısı	6.274	6.654	8.136	817	884	647
Kurulan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6,2	6,1	5,8	5,4	6,2	6,8
Kapanan Şirket Sayısı	939	976	1.452	306	97	72
Kapanan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6,1	6,0	6,3	6,7	6,2	6,1
MARKA-PATENT SAYISI				Aralık.22	Ocak.23	Şubat.23
Marka Tescil Sayısı (Adet)*	5.348	6.969	9.068	1.868	837	760
Marka Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	6,2	6,1	6,5	6,7	6,4	7,1
Patent Tescil Sayısı (Adet)*	89	139	163	102	14	10
Patent Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	4,1	4,2	4,8	4,4	2,9	2,5
TURİZM				Aralık.22	Ocak.23	Şubat.23
Yabancı Turist Sayısı (Bin Kişi)	297	636	1.462	49	31	33
Yabancı Turist Sayısının TR İçindeki Payı (%)	2,3	2,6	3,3	2,0	1,5	1,7
MOTORLU KARA TAŞITLARI				Aralık.22	Ocak.23	Şubat.23
Motorlu Kara Taşıtlarının TR İçindeki Payı (%)	6,2	6,2	6,2	6,2	6,2	

YILLIK OLARAK AÇIKLANMAKTADIR.

Kaynak: TÜİK, TCMB, RİSK MERKEZİ, T.C. HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI, T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI, BORSA İSTANBUL, TOBB, TPMK, TEİAŞ-EPDK *Aylık veriler, başvuru verileri, yıllık veriler tescil verileridir.

DİJİTALLEŞME VE YEŞİL DÖNÜŞÜMDE KÜRESEL LİDERLER

1875-1981

Dünyanın en büyük telekomünikasyon şirketi AT&T'nin temelleri, telefonun mucidi Alexander Graham Bell, Thomas Watson ve Gardiner Greene Hubbard tarafından, Bell telefon şirketi ve şirketin yan kuruluşlarından biri olarak American Telephone and Telegraph Company (AT&T) adıyla kuruldu. Zamanla büyüyen AT&T, 1899'da Bell şirketini satın aldı. İlerleyen yıllarda yerel telefon şubelerinden oluşan bir ağ kuran AT&T büyümesini artırdıkça tekel haline geldi ve Bell Sistemi adıyla tüm Kuzey Amerika'da, kendi sektöründe en büyük şirket haline gelmeye başladı. 1939 yılına gelindiğinde ABD'deki telefonların %83'ü, telefon parçalarının %90'ı AT&T üretimi olarak piyasaya sürülüyordu. İkinci Dünya Savaşı sırasında ve sonraki yıllarda da AT&T agresif büyümesini sürdürdü. Teknoloji geliştikçe, AT&T; telsiz, faks, bilgisayar aracılığıyla iletişim, vb. telekomünikasyon ürün ve hizmetlerini de sunmaya başladı.

1982-1990

İkinci Dünya Savaşı'nın ardından, hızlı bir gelişme kaydeden teknoloji paralelinde, telekomünikasyon sektöründe de rekabet gelişmeye, yeni firmalar ortaya çıkmaya başladı. Yoğun tartışmalara konu olmasına rağmen, AT&T kuruluşundan itibaren yaklaşık 100 yıl boyunca Kuzey Amerika'da doğal tekel konumunu sürdürdü. Ancak, 1970'lerde rekabet güçlendikçe AT&T'nin doğal tekel konumu aşınmaya başladı ve tekel konumunun kırılabilmesi için hakkında davalar açıldı. Davalar 1982'de karara bağlandı ve AT&T bilgisayar sektöründeki yeni işlere girme hakkına sahip olması karşılığında, diğer çeşitli alt şirketlerini elden çıkarmayı kabul ederek yedi bağımsız şirkete bölündü. Böylece, AT&T'nin nerdeyse bir asırlık tekel statüsü resmi olarak son buldu. Farklı bağımsız firmalara bölünmesinin ardından AT&T ciddi bir gelir kaybı yaşadı.

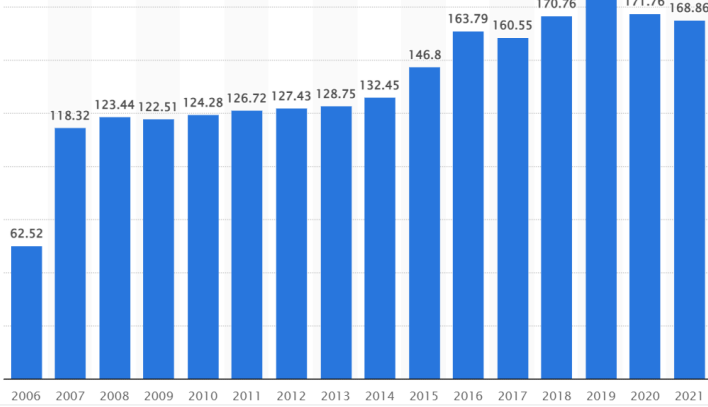
1991-Günümüz

Yaşadığı kayıpların ardından, AT&T 1990'larından başında yeniden yapılandırma sürecine girdi. Yeniden yapılandırma süreci ilk etapta son derece zorlayıcı olsa da, 1994'de AT&T'nin McCaw Cellular'ı satın alıp iki milyon aboneye hücresel ağ hizmeti sunmaya başlaması önemli bir hamle oldu. 90'lı yıllar boyunca AT&T satın almalarına devam ederek, toparlanma sürecini devam ettirdi. Ancak, asıl önemli hamle AT&T'nin IBM yöneticisi Michael Armstrong'u CEO olarak işe alması oldu. Bu süreçten sonra, AT&T 2000'li yıllar boyunca internet teknolojilerine yatırım yaparak eski günlerindeki büyüme trendini tekrar yakaladı ve küresel bir telekomünikasyon şirketi haline geldi.

- 1990'lardaki yeniden yapılandırma sürecinin ardından özellikle 2000'li yıllarda yaptığı yatırımlarla tekrar hızlı bir büyüme trendi yakalayan AT&T Forbes'in 2022 yılı en büyük küresel şirketler listesinde, 2000 şirket içinde 20. sırada yer aldı.

Gelirler (Milyar \$)

Kaynak: Statista

1880

Günümüz

1880'de Graham Bell tarafından telefonun icadı, insanlık tarihinin en önemli buluşlarından biri oldu. Telefon patentini almasının ardından iki arkadaşıyla birlikte, Bell Telefon Şirketi'nin kuran Graham Bell, AT&T şirketinin de temellerini atmış oldu. İnsanlık tarihinin en önemli buluşlarından olan telefonun, gelişen teknoloji odağında dünyaya yön veren en önemli araçlardan biri haline gelmesiyle, AT&T hızla büyüyerek doğal bir tekel haline geldi ve bu tekel statüsünü bir asır boyunca sürdürdü. 1982'de tekel konumunu kaybedip, yedi ayrı şirkete bölünmesi AT&T'yi zorlansa da, 1990'lı yıllardaki yeniden yapılandırma sürecinde tekrar toparlandı. Günümüzde AT&T, dünyanın en büyük telekomünikasyon şirketi olarak varlığını sürdürüyor.

DIJİTALLEŞME VE YEŞİL DÖNÜŞÜMDE KÜRESEL LİDERLER

Doğru Yaşa

Doğruluk, tüm diğer değerlerin temelidir. Kimse kusursuz değildir ama bir hata yapıldığında, onu düzelterek ve ondan ders çıkaracak karaktere ve cesarete sahip olunmalıdır.

Büyük Düşün

Ne kadar yıl geçerse geçsin, ilk günkü gibi teknoloji ve inovasyon odaklı büyük düşünülmalıdır.

Fark yarat

Toplumda ve çevrede fark yaratmak için çaba gösterilmelidir. Bu, hem şirket hem de birey olarak kimliğimizi tanımlar.

Mükemmelliğin peşinde ol

Mükemmellik yakalanamayabilir ama her zaman deneyimlerden ders çıkarılmalı ve sürekli gelişim hedeflenmelidir.

Eşitlik için çabala

Bir kişinin ırkı, etnik kökeni, cinsiyeti, cinsel yönelimi, dini, fiziksel yeteneği veya diğer özellikleri ne olursa olsun, onlara saygı duyulmalı ve değer verilmelidir.

Olman gereken yerde ol

İster bir doğal afet sırasında hizmeti eski haline getirmek, ister bir topluluğun sıkıntıdan kurtulmasına yardımcı olmak olsun, o an orada olunmalı ve elinden gelenin en iyisi yapılmalıdır.

Yeşil Dönüşüm Prensipleri

Alanında öncü diğer küresel lider firmalar gibi, AT&T de sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşmak için aşağıda yer alan yeşil dönüşüm prensiplerine öncelik veriyor.

İklim Değişimi ile Mücadele ve 2035 itibarıyla net sıfır karbon hedefi

Enerji Yönetimi ve yenilenebilir enerji kaynaklarının çeşitlendirilmesi

Su kıtlığı ile mücadele ve etkin su yönetimi

Çevresel iş sağlığı güvenliği prensiplerinin eksiksiz uygulanması

Atık yönetimi ve geri dönüşüm prensiplerinin benimsenmesi

Ürün yaşam döngüsünün izlenmesi

EBSO ARAŞTIRMA

Hazırlayan

Türker ADAKALE

Aslıhan ALGAN

Sorumlu Yönetici

Özdem EKİNCİ

İletişim

Ekonomi bülteni ile ilgili görüş ve önerilerinizi, arastirma@ebso.org.tr adresine mail atarak paylaşabilirsiniz.

Önceki sayılar

Aylık Ekonomi Bülteni'nin geçmiş sayılarına, <https://www.ebso.org.tr/tr/dosyalar/yayinlar/aylik-ekonomi-bulteni> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Odamız tarafından kamuya açık uluslararası ve ulusal ölçekli kaynaklardan elde edilen bilgiler ve veriler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmaktadır.

Raporda yer alan metinler ve veriler sadece bilgilendirme amaçlıdır. Hazırlanan bu raporda Ege Bölgesi Sanayi Odası hiçbir şekilde yatırım ve alım-satım hususlarında tavsiyede bulunma amacı gütmemektedir.

Rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Ege Bölgesi Sanayi Odası hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın telif hakkı olup, Odamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz.

Tüm haklarımız saklıdır.

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

www.ebso.org.tr

EBSO'yu sosyal medyadan takip etmek için ilgili logoyu tıklayabilirsiniz.

Twitter

Instagram

Facebook

LinkedIn

Youtube

